

S P R A W O Z D A N I E

Z DZIAŁALNOŚCI

ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY

W RODZINIE ZA 2020 ROK

ORAZ

Z REALIZACJI „ GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY

W RODZINIE

ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2015 – 2020”

Borek Wielkopolski 24 luty 2021 r.

I. WSTĘP.

Obowiązek utworzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, jako zadania własnego gminy, wynika z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 218).

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałają zjawisku przemocy na terenie gminy Borek Wlkp.

Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej Borku Wlkp., w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Borku Wlkp. oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego składa do 31 marca każdego roku Radzie Miejskiej sprawozdanie z działalności Zespołu.

II. PODSTAWY PRAWNE FUNKCJONOWANIA.

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r., poz. 218 ze zm.).
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.).
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 ze zm.).
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050)
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).
6. Uchwała Nr XLVI/292/2018 Rady Miejskiej Borku Wlkp. z dnia 8 czerwca 2018 roku w sprawie: trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Borku Wlkp. oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.
7. Zarządzenie Nr 54/2018 Burmistrza Borku Wlkp. z dnia 3 lipca 2018 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego.

8. Zarządzenie Nr 37/2020 Burmistrza Borku Wlkp. z dnia 6 kwietnia 2020 r. zmieniające zarządzenie w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego.
9. Uchwała nr VII/29/15 Rady Miejskiej Borku Wlkp. z dnia 12 marca 2015 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015 – 2020.

III. SKŁAD ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO.

1. Przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej w Borku Wlkp. (2 osoby).
2. Przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (1 osoba).
3. Przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji- Posterunek Policji w Borku Wlkp. (1 osoba).
4. Kurator zawodowy ds. rodzinnych oraz kierownik Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej (2 osoby).
5. Przedstawiciel Przechodni Lekarzy Podstawowej Opieki Zdrowotnej „Zdrowie” (1 osoba).
6. Przedstawiciele Przedszkola Samorządowego w Karolewie, Zespołu Szkolno Przedszkolnego w Borku Wlkp., Zespół Szkolno Przedszkolny w Zimnowodzie (4 osoby).
7. Przedstawiciel Stowarzyszenia Borecki Lider Aktywności Społeczno - Kulturalnej ”Blask” w Borku Wlkp. (1 osoba).

IV. CELE FUNKCJONOWANIA.

1. W indywidualnych przypadkach rozwiązywanie problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie oparte na współpracy profesjonalnych służb zajmujących się problemem przemocy.
2. Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz wspieranie działań profilaktyczno-edukacyjnych na terenie gminy.

V. OPIS SZCZEGÓŁOWY.

W roku 2020 odbyły się tylko dwa posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego. W myśl ustawy, która określa, że posiedzenia odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. W związku rozprzestrzenianiem się w Polsce zakażeń wirusem COVID-19 spowodowało to ograniczenia między innymi w kontaktach bezpośrednich. Należy zaznaczyć, że nie spowolniło to prac w grupach roboczych i prowadzenie procedury Niebieskich Kart. Z każdego posiedzenia Zespołu sporządzana jest lista obecności i protokół.

Podczas prac Zespołu rozmawiano na temat zjawiska przemocy na

terenie Gminy Borek Wlkp. oraz jakie podejmowane są działania na rzecz przeciwdziałania przemocy. Omawiano również zadania jakie spoczywają na członkach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych oraz procedurę „Niebieskiej Karty”. Spotkania Zespołu mają na celu poprawę sposobów udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy i ich najbliższemu otoczeniu oraz osobom stosującym przemoc.

Członkowie Zespołu diagnozowali sytuacje w poszczególnych rodzinach, wymieniali się informacjami, omawiali możliwości udzielenia odpowiedniego wsparcia rodzinie. Omawiane były również możliwości dotyczące profilaktyki, rozpowszechniania wiedzy na temat przemocy w środowisku, podnoszenia kwalifikacji osób pracujących z rodziną dotkniętą przemocą. Grupy robocze podejmowały działania polegające na interwencyjnym działaniu nakierowane na ochronę ofiar przemocy.

Tabela 1. Interwencja kryzysowa – procedura „Niebieskiej Karty”

Temat	Liczba w roku 2019	Liczba w roku 2020	Dynamika % (3:2)
1	2	3	4
Niebieskie karty – założone ogółem	13	16	123,0
w tym założone przez:			
1.przedstawicieli Policji	8	13	162,5
2.przedstawiciela pomocy społecznej	4	2	50,0
3.przedstawiciela PCPR w Gostyniu	1	1	100,0

Wszczęcie procedury obliguje przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego do ustalenia grupy specjalistów wchodzących w skład Grup Roboczych.

W ramach realizacji procedury „Niebieskiej Karty” zostają wysłane wezwania do osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie oraz zaproszenia do osób co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie.

Nie wszystkie zaproszone bądź wezwane osoby zgłosiły się na posiedzenie grup roboczych nie jest to jednak powodem do zawieszenia działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w danej rodzinie.

Ze względu na przeciwdziałanie rozpowszechnianiu się wirusa COVID-19 praca grup roboczych dotycząca wezwań i zaproszeń odbywała się również zdalnie.

Członkowie grup roboczych dokonując analizy sytuacji rodziny w obecności osób wezwanych, bądź zaproszonych lub w trakcie pracy zdalnej wypełniali formularze:

1. „Niebieskie Karty – C” z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie w ilości - 6 szt.

2. „Niebieskich Kart – D” z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie w ilości - 5szt.

Należy zaznaczyć, iż osoba zaproszona na spotkanie grupy roboczej może nie wyrazić zgody na wypełnienie formularza Niebieskiej Karty” – C i D.

W 2020 roku powołano 16 grup roboczych. Uczestnikami grup roboczych byli: pracownik socjalny, dzielnicowy, przedstawiciel oświaty, członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pielęgniarka środowiskowa. Skład grupy roboczej uzależniony jest od danego przypadku w rodzinie. Grupy robocze pracowały z 12 rodzinami.

W procedurze NK łącznie pracowało 16 grup roboczych powołanych w 2020 roku i 5 grup roboczych powołanych 2019r. czyli łącznie pracowało w roku sprawozdawczym 21 grup roboczych .

Przedstawiciele poszczególnych instytucji opracowywali i realizowali plan działania pomocy rodzinie, diagnozowali i monitorowali sytuację rodziny. Z każdego spotkania grupy roboczej sporządzony został protokół. Odbyło się 66 spotkań grup roboczych.

Praca socjalna zarówno z osobami doświadczającymi przemocy, jak i stosującymi przemoc w szczególności polegająca na(motywowaniu do podjęcia działań zmierzających do zmiany sytuacji, w tym do podjęcia terapii dla osób uzależnionych/ współuzależnionych, informowaniu o należnych prawach, motywowaniu do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie) było przesłanką do wyeliminowania zjawiska przemocy w rodzinie. W wyniku działań grup roboczych zrealizowanego planu pracy zdecydowano o zakończeniu 13 procedur „Niebieskiej Karty” w tym: 5 realizowanych z roku 2019.

Tabela 2. Zestawienie tabelaryczne odnośnie ilości NK ilości spotkań GR.

Rok	ilość Niebieskich Kart	Ilość spotkań Grup Roboczych
2011	0	0
2012	1	1
2013	10	10
2014	11	11
2015	2	12
2016	12	43
2017	5	26
2018	9	28
2019	13	37
2020	16	66

Tabela 3. Występowanie przemocy domowej w rodzinach z dziećmi.

Występowanie problemu przemocy w rodzinach z dziećmi			
Temat	Rok 2019	Rok 2020	Dynamika % (3:2)
1	2	3	4
Liczba prowadzonych „Niebieskich Kart” w rodzinach z dziećmi, które są świadkami przemocy w rodzinie.	6	12	200,0
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart” dotycząca rodzin bez dzieci.	7	4	57,1
Łączna liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”	13	16	123,1

Jak wynika z analizy dokumentacji, zjawisko przemocy szczególnie dotyczy rodzin, w których dzieci są świadkami przemocy bądź jej ofiarami.

Tabela 4. Problem nadużywania alkoholu w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty”

Współwystępowanie problemu nadużywania alkoholu z przemocą w rodzinie			
Temat	Rok 2019	Rok 2020	Dynamika % (3:2)
1	2	3	4
Liczba prowadzonych „Niebieskich Kart”, gdzie wskazano nadużywanie alkoholu.	9	12	133,3
Liczba prowadzonych „Niebieskich Kart”, gdzie nie zgłoszono problemu nadużywania alkoholu.	4	4	100,0
Łączna liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”.	13	16	123,1

Jednym z niepokojących problemów jest nadużywanie alkoholu przez osoby stosujące przemoc w rodzinie .

Informacja ogólna w zakresie procedury NK:

Liczba NK prowadzona w rodzinach z dziećmi – 9 rodziny.

Liczba dzieci w rodzinach z procedurą NK – 16 dzieci.

Najmłodsza osoba doznająca przemocy - 6 lat

Najstarsza osoba doznająca przemocy - 88 lat

Najmłodsza osoba stosująca przemoc - 28 lat

Najstarsza osoba stosująca przemoc - 67 lat

Ogólna liczba osób w rodzinach objętych pomocą -54

w tym: 17 kobiet: w tym: kobiet niepełnosprawnych -1, osób starszych - 1,

w tym: 21 mężczyzn: w tym: osób niepełnosprawnych- 2,

w tym: 16 dzieci: w tym: dzieci niepełnosprawnych - 2.

Najczęściej występujące formy przemocy to przemoc psychiczna / emocjonalna oraz przemoc fizyczna.

Informacja dotycząca korzystania osób z punktu konsultacyjnego (terapeuta, psycholog) .

Osoby i rodziny, które uczestniczą w procedurze Niebieskiej Karty mogą korzystać z form wsparcia tj. z wizyt terapeuty i z wizyt psychologa. Jednak nie wszystkie osoby systematycznie korzystają z tej formy pomocy a nawet w niektórych przypadkach nie wyrażają na to zgody.

Działania Grup roboczych.

1.Zgodnie z procedurą NK skierowano do GKRPA w Borku Wlkp. – 9 osób.

2.Wysłano skierowaną na program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy, które organizowane jest przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu – 2 osoby.

3.Skierowano wnioski do Sądu Rejonowego w Gostyniu dotyczące wglądu w sytuację rodziny – 1 rodzinę.

Promocja Zespołu.

Zakupiono materiały promocyjne ze środków gminy tj. gra domino – 50 szt., torby reklamowe 125 szt., breloki reklamowe z nadrukiem logo Zespołu Interdyscyplinarnego i nr telefonu - 50 szt., długopisów- 50 szt., opasek odblaskowych z nadrukiem logo danych adresowych Zespołu -250 szt., ołówki – 100 szt., długopisy - 50 szt.,lampki na rower – 100 szt.

Koszt materiałów promocyjnych pochodzących ze środków GKRPA wyniósł: 3.004,42 zł

Promocja Zespołu również jest realizowana poprzez zamieszczanie informacji w Magazynie Samorządowym i stronie internetowej.

VI. REALIZACJA CELÓW PROGRAMÓW.

Zespół Interdyscyplinarny w 2020 roku realizował również działania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2015-2020 w gminie Borek Wlkp., który został uchwalony przez Radę Miejską Borku Wlkp. w dniu 12 marca 2015r.

Realizacja programowa w zakresie celów szczegółowych:

1. Rozwijanie społecznej świadomości i wrażliwości wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Rozwijanie profilaktyki przemocy w rodzinie adresowanej do różnych grup społecznych.
3. Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie.
4. Zwiększenie dostępności i efektywności pomocy niesionej osobom doświadczającym przemocy w rodzinie w zależności od ich sytuacji i potrzeb poprzez rozwój różnorodnych form wsparcia socjalnego, pracy socjalnej, poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, medycznego, interwencji kryzysowej i psychoterapii.
5. Rozwój zintegrowanego, interdyscyplinarnego, systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, służącego zwiększeniu skuteczności i dostępności pomocy dla rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie.
6. Zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą.

Opracowane cele szczegółowe programu mają przede wszystkim ograniczyć skalę zjawiska przemocy w rodzinie oraz skutków stosowania przemocy. W realizację programu zaangażowane zostały różne podmioty, instytucje i organizacje, których zadaniem jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe będą realizowane poprzez:

funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego w Borku Wlkp., systematyczna edukacja społeczności poprzez lokalne środki przekazu, która ma przede wszystkim na celu zwalczanie stereotypów utrudniających pomaganie, a także uwrażliwienie na sytuację ofiar przemocy (zamieszczanie w lokalnej prasie i gablotach, tablicach stałych informacji, kampanie informacyjne i edukacyjne itp.); przeprowadzanie specjalistycznych szkoleń dla: pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych, funkcjonariuszy Policji w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej.

Głównym zakładanym efektem programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy.

Wśród zakładanych efektów realizacji programu znajdują się:

1. Zmiana postaw społeczeństwa wobec problemu przemocy w rodzinie i innych doświadczeń kryzysowych;
2. Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających osobom doświadczającym kryzysów życiowych oraz sprawcom przemocy w rodzinie;
3. Zacieśnienie współpracy pomiędzy specjalistami, instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób doświadczających kryzysów życiowych;
4. Poszerzenie świadomości społecznej w zakresie dostępnych form pomocy i instytucji działających w tym zakresie.

IV.PODSUMOWANIE.

Dobra współpraca, wymiana spostrzeżeń pozwoliła na podjęcie szybkich działań interwencyjnych. Bezpośredni sposób przekazywania informacji i podejmowanie konkretnych działań usprawniły pracę instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy.

Interdyscyplinarne podejście daje poczucie skuteczności, kompetencji, że wykorzystano się wszystkie możliwości, jakie gmina posiada, a zaplanowana wspólna, profesjonalna pomoc przyniesie lepsze rezultaty. Osoby doznające przemocy potrzebują zwykle pomocy psychologicznej, prawnej, sporadycznie materialnej, medycznej, a także wsparcia emocjonalnego. W związku z tym przeciwdziałanie przemocy w rodzinie nie może opierać się wyłącznie na działalności jednej instytucji.

Podjęte działania w sposób znaczący wpłynęły na wzrost wiedzy i świadomości zarówno służb odpowiedzialnych za przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej, oraz osób uwikłanych w przemoc, co przekłada się na coraz większą skalę ujawnianych przypadków przemocy w rodzinach.

Nie rozwiązują jednak w pełni problemów, ponieważ problematyka przemocy w rodzinie jest wielowymiarowa i w dalszym ciągu wymaga usilnych starań wielu instytucji w dalszej profilaktyce przeciwdziałania przemocy wśród mieszkańców Gminy Borek Wlkp.

Zespół dostrzega potrzebę dalszego doskonalenia, szkolenia – zarówno członków Zespołu, ale przede wszystkim członków grup roboczych

odpowiedzialnych za koordynowanie procedury „Niebieskie Karty” w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz podejmowania adekwatnych interwencji i dalszych pomocowych oddziaływań wobec osób doświadczających, jak i stosujących przemoc w rodzinie. W ocenie Zespołu powinno wpłynąć to na podnoszenie umiejętności pracy z rodziną uwikłaną w przemoc domową.

Jak wynika z informacji tabelarycznej w roku 2020 zwiększyła się ilość Niebieskich Kart w stosunku do roku 2019.

Ważnym atutem jest praktyka w zakresie funkcjonowania Zespołu, co owocuje w jakości współpracy między poszczególnymi elementami systemu w gminie Borek Wlkp.

Instytucje i podmioty starają się maksymalnie wspierać rodziny w trudnych sytuacjach życiowych, w szczególności dzieci.

W ocenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych program jest realizowany w sposób prawidłowy , jednak występują trudności w realizacji działań wobec sprawców przemocy. W systemie zapobiegania zjawiska przemocy brak jest skutecznych narzędzi oddziaływania na sprawców.

Do wiadomości:

1. Burmistrz Borku Wlkp.

2. a/a

Opracowała: Dorota Dutkowiak
Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego.